

van Tineke Veenstra
 aan LB
 datum 9 september 2002
 betreft **congres 74A – impulsconferentie - rapportages uit workshops
 (conclusies van de sheets)**

---

1 Kennissamenleving en duurzaamheid

Discussieleider Michiel Verbeek en Henk Boels

Rapporteur Leo Pinxten

Conclusies

- 1 1 Partijleider en partij moeten leading worden op de punten duurzaamheid en kennissamenleving!
- 1 2 Kennis is een middel om tot duurzaamheid te komen, NU!
- 1 3 In het kader van duurzame ontwikkeling moet er veel sterker een relatie worden gelegd tussen economie en milieu Het rentmeesterschap! Lange termijnvisie
- 1 4 Daarnaast de slag maken naar de "kleine" punten die de mensen nu raken
Verwoord de juiste emoties met hart en hoofd
Maak een vertaalslag over duurzaamheid die mensen raakt
- 1 5 Er moet een sterkere relatie worden gelegd tussen kennissamenleving en democratie!

Overige punten die aan de orde kwamen:

- * electoraal succes wordt bepaald door gevoel en een afrekencultuur (openingsstelling)
- * brede of vensterschool is belangrijk
- * duurzaamheid verwerken in belastingstelsel en subsidiestelsel
- * D66 over 2 jaar afrekenen op het leiderschap in de discussie over economie en milieu!
- * Denk na over groeigerelateerde problemen zoals overconsumptie, stress etc

2 Afstand Den Haag en regio's en afdelingen

Discussieleider Jules Bijl

Rapporteur Ingrid van Engelshoven

Conclusies

- 2 1 Verdeeldheid over districtenstelsel
- 2 2 Het gaat meer om cultuur, gewoon doen, dan om structuren Neem zelf verantwoordelijkheid
- 2 3 Zoek verbinding op thema's nationaal uitzetten en ook lokale implementatie (actieprogramma)
- 2 4 Beter contact tussen afdelingen en fractie over zaken die lokaal spelen
- 2 5 Faciliteren van efficiency, meer er uit halen, samenwerken, niet het wiel opnieuw uitvinden, kennis- en kundebestand > resultaat

Overige punten die aan de orde kwamen

- * districtenstelsel invoeren binnen D66
- * afstand Den Haag regio speelt in het land, idee dat er meer uit te halen valt
Iedereen moet kunnen deelnemen aan het landelijk debat
- * Centrale vraag is Hoe kan iedereen invloed hebben op wat er binnen D66 gebeurt?
- * Culatuur belangrijker dan structuren, spreek elkaar daar op aan
- * leden, afdelingen kunnen zelf assertiever zijn

3 Organiseren van betrokkenheid

Discussieleider Sjoerd Vellenga

Rapporteur Willem Steetskamp

Conclusies

- 3 1 Marketing is niet plat > contact samenleving
- 3 2 Focusonderzoek
- 3 3 Vrijwilligersmanagement
- 3 4 Verbinding lokaal > Den Haag>Europa op onderwerp

- * Overige punten die aan de orde kwamen
- * concrete onderwerpen, zichtbaarheid
- * heldere taal
- * persoonlijke aandacht
- * inside out of outside in?
- * irrationele componenten

4 **Multiculturele samenleving**

- Discussieleider Fatma Koser-Kaya
 Rapporteur Ninke van Keulen
 Conclusies
- 4 1 Positieve motivering bij dwang
  - 4 2 Meer geld voor onderwijs in de Nederlandse taal en voor het gebruik van ICT bij dat onderwijs
  - 4 3 Stimuleren van allochtone zelforganisaties
  - 4 4 Samen praten op afdelingsniveau, ook al kan niet alles direct opgelost worden

- * Overige punten die aan de orde kwamen
- * Ook succesvolle allochtonen worden na 11 september in het verdomhoekje gezet
- * Als problemen rond allochtonen worden in de maatschappij ervaren:
  - Onvoldoende beheersing van het Nederlands, de politieke Islam, jongeren die overbelast raken, het langs elkaar leven van de verschillende culturen
- * Aandacht voor brede basisontwikkeling oud- en nieuwkomers
- * Als integratie goed verloopt kan er heel veel power vrijkomen!

5 **Kieslijsten of ledenpartij**

- Discussieleider Lousewies van der Laan en Harry Vissers
 Rapporteur Harry Vissers
 Conclusies en voorstellen
- 5 1 Alleen TK/EP-leden vragen bij afdelingsbijeenkomsten als het echt nodig is
  - 5 2 instellen van gemeenschappen via het web > opvolgen van de traditionele werkgroepen
  - 5 3 lokaal lidmaatschap invoeren
    - maar ook
    - hefige discussie over lokaal versus landelijk lidmaatschap, meningen zijn verdeeld
  - 5 4 lidmaatschap s v p niet te veel differentierem, alleen lokaal lidmaatschap invoeren
  - 5 5 kenniscentrum en servicecentrum t b v afdelingen invoeren
  - 5 6 contributie niet uniform, maar vrijheid van betaling binnen grenzen

- * Overige punten die aan de orde kwamen
- * veel verschillen tussen stedelijke en landelijke afdelingen

6 **Jonge Democraten**

- Discussieleider Jasper Hormann
 Rapporteur, Robert Vietor
 Conclusies
- 6 1 Publiek domein terughalen (o a NS weer staatsbedrijf)
  - 6 2 TK-fractie moet statements concreet maken
  - 6 3 Geld reserveren voor stijgende behoefte aan bescherming tegen het water
  - 6 4 Nieuwe normen en waarden formuleren
  - 6 5 One liners bovenaan elk stuk van D66
    - LPF heeft one liners zonder inhoud, D66 heeft inhoud zonder one liners

- * Overige punten die aan de orde kwamen
- * Conservatisme versus Nieuwe Verlichting
- * in strijd tegen het nieuwe conservatisme eigen identiteit tonen
- * maar niet met oude kroonjuwelen als de gekozen burgemeester
- * Nieuwe naam? Democraten nu, Doemocraten, Doenucraten ?
- * De naam Democraten 66 heeft een te grote merkassociaties met de kroonjuwelen
- * ***Oblomov sta op en ga met geniale plannen de straat op!***

7 **Democraten, een politieke stroming?**

Discussieleider Boris van der Ham

Rapporteur Wilfried Derksen

Conclusies

- 7 1 Sociaal-liberaal is goed, maar voor intern gebruik
- 7 2 Meer one liners bedenken
- 7 3 Meer emotie inbrengen, weer voorhoede worden
- 7 4 Het individu weer voorop, ook als het uit de mode is
- 7 5 eerst choqueren, dan nuanceren
- 7 6 Wij nemen ieder individu serieus
- 7 7 Backoffice (sociaal-liberaal) frontoffice (vertaling)
- 7 8 Onderzoek naar overkomen profiel

Overige punten die aan de orde kwamen

- * Partij opheffen? Geen sprake van
- * Sociaal-liberaal meer uitdragen
- * Vertaling politieke filosofie naar duidelijke onderwerpen waarop je mensen mobiliseert op diverse vlakken (wel focus kiezen)
- * Daarbij goed luisteren en uitdragen naar doelgroepen

8 **Ongehoord**

Discussieleider Michiel Scheffer

Rapporteur Frans van Drimmelen

Conclusies en punten die aan de orde zijn geweest

- 8 1 Waarom lid
Sfeer, actief, veranderen, verkiezingsprogramma – de inhoud van het politieke programma is OK, pragmatisch, leiderschap, toekomst
- Kan beter
Vergaderingen saai, de straat op!, Imago verkopen, inhoud is sterk
Leden (lokaal) betrekken, minder braafheid uitstralen
- Waarom D66 nodig
Schoon voedsel, wereldbetrokkenheid, oppositieverklaring, kwaliteit
- Urgentie
Profilieren met kernpunten eigen program Milieu Allochtonenproblematiek
Plaatselijk nodig

Uit geen van de workshops is een motie gekomen